

***memo aan de
gemeenteraad***

aan de gemeenteraad
dossiernummer 8121
onderwerp Flankerende maatregelen bij invoering nul-emissiezone Gouda

van het college van burgemeester en wethouders
datum 2 april 2024

memo**Aanleiding**

Gemeente Gouda streeft naar slim en duurzaam vervoer. Het stimuleren van duurzame mobiliteit (onder meer via de invoering van de nul-emissiezone stadslogistiek) in Gouda is een belangrijk onderdeel van de bestuurlijke afspraken. Zo is in het Bestuursakkoord opgenomen “om de bevoorrading van winkels en bedrijven zo te organiseren dat het leidt tot een leefbare en schonere stad. We bevorderen de vestiging van een distributiehubs en het gebruik van schonere en lichtere transportmiddelen.”

Het college heeft op 16 januari 2024 het ontwerp-verkeersbesluit voor de invoering van een nul-emissiezone stadslogistiek in de binnenstad van Gouda ter inzage gelegd. De nul-emissiezone stadslogistiek geldt alleen voor bedrijfsmatig gebruikte bestel- en vrachtwagens. In de raadsmemo (dossier 7815) die tegelijkertijd aan de gemeenteraad is verzonden is aangegeven dat gewerkt wordt aan het ontwikkelen van een flankerend maatregelenpakket. Dit is gericht op het stimuleren en faciliteren van slimme en schone stadsdistributie, waaronder de realisatie van een stadshub voor ondernemers in Gouda.

Dit maatregelenpakket is inmiddels uitgewerkt en via deze raadsmemo wordt de raad hierover geïnformeerd. Het pakket is samengesteld mede aan de hand van de inbreng van ondernemers bij de informatieavond nul-emissiezone van 6 februari jl. en de (individuele) zienswijzen van 44 belanghebbenden, die ontvangen zijn in reactie op het ontwerpverkeersbesluit voor de nul-emissiezone. De Samenwerkende Binnenstadsondernemers Gouda (SBG) en Gouda Onderneemt (GO) hebben op het concept flankerend pakket gereageerd en het is afgestemd met de centrummanager. Deze reacties zijn verwerkt.

Beoogd resultaat

Voor de start van de stapsgewijze invoering van de nul-emissiezone stadslogistiek in de binnenstad van Gouda is een flankerend maatregelenpakket ontwikkeld. Het pakket is er op gericht ondernemers gevestigd in of actief in de nul-emissiezone van Gouda te ondersteunen bij het voldoen aan de eisen van deze zone. Daarbij richten de maatregelen zich niet alleen op ‘schone’ maar ook op ‘slimme’ stadslogistiek. Door slimme stadslogistieke concepten te ontwikkelen, zoals (maar niet uitsluitend) de realisatie van een stadsdistributiehubs, ontstaan voor ondernemers alternatieven voor het zelf moeten investeren in emissieloze voertuigen. Met de maatregelen wordt ook beoogd het aantal ritten in de binnenstad te verminderen.

Opzet van het flankerende maatregelenpakket

De groep ondernemers gevestigd in Gouda die vanaf 1-1-2025 te maken krijgt met de nul-emissiezone is een gevarieerde groep. Er zijn niet alleen verschillen in omvang en financiële mogelijkheden, maar ook de logistieke stromen verschillen sterk. Een deel van de ondernemers gebruikt geen eigen bestel- of vrachtvoertuigen voor bevoorrading en kan gebruik maken van de diensten van de pakketbezorgers, terwijl andere ondernemers, zoals in de bouw, juist wel veelvuldig

gebruikmaken van eigen materieel. De aanwezige diversiteit betekent ook dat maatregelen die de ene ondernemer wel ondersteunen in de overgang naar schone en slimme logistiek voor de andere ondernemer dat niet doen, terwijl voor anderen wellicht helemaal geen ondersteuning nodig is. Om die reden is gewerkt aan het opstellen van een gevarieerd pakket aan flankerende maatregelen om zo voor zoveel mogelijk ondernemers relevant te zijn.

Randvoorwaarden

Bij het uitwerken van dit flankerende pakket is rekening gehouden met de onderstaande randvoorwaarden:

- Het neemt zoveel als mogelijk zorgen weg bij ondernemers t.a.v. invoering nul-emissiezone stadslogistiek;
- Het grijpt in op de belangrijkste belemmeringen in de transitie en beoogt zoveel als mogelijk eerlijke concurrentie te waarborgen;
- Het biedt een breed en divers pallet aan alternatieven zodat ondernemers, in kunnen spelen op de nul-emissiezone en gebruik kunnen maken van een ondersteuning die past bij de karakteristieken van hun bedrijf en logistieke stroom;
- Het benut meekoppelkansen in relatie tot aangekondigd beleid uit de nota zware voertuigen en wijkmobiliteitsplan binnenstad (zoals lengte- en gewichtsbepijking, aanpassing venstertijden);
- Het benut kennis en ervaringen uit onderzoeken en reeds uitgevoerde maatregelen (zowel landelijk als lokaal).

Het flankerende pakket is samengesteld uit een twaalfstal acties, verdeeld over de volgende vier verschillende sporen, die daarna elk kort worden toegelicht.

Maatregelen en aanpak, 12 acties via vier sporen			
Spoor A: Stimuleren instroom emissieloze voertuigen	Spoor B: Benutten marktvolume Gemeente Gouda	Spoor C: Stimuleren slimme en schone stadslogistiek	Spoor D: Realisatie Stadshub Gouda
• A1 Probeerwelen alternatief vervoer • A2 Gezamenlijke aanschaf e-voertuig • A3 Ondersteunen ambulante handel • A4 Realisatie laadinfra marktplaats • A5 Privileges voor ZE	• B1 Inkoopbeleid facilitaire goederen Gem. Gouda • B2 Aanbestedingsbeleid bouwprojecten Gem. Gouda	• C1 Inzet Stadslogistiek makelaar • C2 Gebundelde afvalinzameling • C3 Creëren Coalition of the Willing • C4 Ondersteunen ideeën ondernemers	• D1 Aanbesteding stadshub Gouda

Figuur 1: Flankerende maatregelen invoering nul-emissiezone Stadslogistiek Gouda

Sporen:

- Stimuleren instroom emissieloze voertuigen
- Benutten marktvolume Gemeente Gouda t.b.v. transitie naar slim en schoon
- Stimuleren van initiatieven rond slimme en schone stadslogistiek
- Faciliteren van de realisatie van een stadshub Gouda.

De totale omvang van het pakket aan flankerende maatregelen bedraagt €2,0 miljoen, waarvan ongeveer 75% al aan concrete acties is gekoppeld. Het resterende bedrag is beschikbaar om in de komende jaren nieuwe kansen en mogelijkheden rond slimme en schone stadslogistiek te ondersteunen. De maatregelen worden bekostigd vanuit het investeringsbudget Bestuursakkoord en het incidenteel budget vanuit het landelijke klimaatakkoord.

Ad Spoor A

Middels dit spoor ondersteunen we ondernemers bij de overstap en aanschaf van emissieloze voertuigen. Zo kunnen ondernemers gebruikmaken van een probeeraanbod voor emissieloze bestelbussen, cargobikes of lichte elektrische vrachtvoertuigen (levv), kunnen we gezamenlijke aanschaf van een e-bestelauto financieel ondersteunen. We gaan specifiek voor de ondernemers op de warenmarkt maatregelen uitwerken die hen helpen bij de transitie naar nul-emissie. Zo werken we o.a. aan een (houdbare) onderbouwing om aan marktondernemers in het kader van schaarse

vergunningen een langere vergunningsduur aan te bieden dan eerder in landelijk onderzoek in opdracht van het ministerie van EZK werd aanbevolen. Ook werken we aan de realisatie van laadinfra op de markt ten behoeve van de marktkoopliden. Dit bezien we in samenhang met de benodigde evenementen-stroomcapaciteit (raadsmemo d.d. 4 juli 2023).

Ad Spoor B

Dit spoor richt zich op het eigen handelen van de Gemeente Gouda. De eisen, ontheffingen en overgangstermijnen van de nul-emissie zone worden afgestemd met ons eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarbij worden ook de mogelijkheden onderzocht om via gunningscriteria onze leveranciers en aannemers extra te stimuleren bij de overstap naar schone en slimme logistiek.

Ad Spoor C

Via dit spoor richten we ons op initiatieven die bijdragen aan slimme logistiek. Zo kunnen ondernemers gebruikmaken van de adviezen van de Logistiek Makelaar, verkennen we of grote bedrijven en instellingen in Gouda met hun inkoopvolume bij kunnen dragen aan realisatie van slimme stadslogistieke concepten en gaan we verder met gebundelde afvalinzameling. Ook willen we via dit spoor eigen ideeën van ondernemers kunnen ondersteunen. Daarvoor wordt een subsidieregeling opgezet en voor het Goudse MKB verruimen we ons bestaand duurzaamheidsfonds zodat we aan ondernemers zachte leningen kunnen verstrekken voor de aanschaf van nul-emissie bestel- en vrachtvoertuigen. Dit wordt bij de eerste volgende aanpassing van de verordening Duurzaamheidsfonds Gouda (artikel 5 lid 4) voorgelegd aan het college. Daarmee spelen we in op het knelpunt van het MKB dat zij onvoldoende toegang hebben tot kapitaal om te kunnen verduurzamen. Inzet vanuit Campus Gouda is om in samenwerking met de Human Capital Agenda (EBZ/provincie Zuid-Holland) nieuw opleidingsaanbod en innovaties aan te jagen rondom slimme mobiliteit, transport en distributie, mede gericht op het mbo (CIV).

Ad Spoor D

Dit spoor richt zich op de realisatie van een neutrale stadshub in Gouda. In de komende maanden wordt een aanbesteding opgezet waarmee we ondernemers willen uitdagen om een stadshub te realiseren. De gemeente nodigt marktpartijen uit om hiervoor een plan van aanpak te maken en die uit te voeren. Inzet is dat de gemeente niet zelf de hub gaat exploiteren (geen kerntaak), maar wel bijvoorbeeld een deel van de opstartkosten voor rekening kan nemen of een exploitatiesubsidie kan bieden in de opstartfase. Naast deze aanbesteding wordt in opdracht van de gemeente Alphen aan den Rijn (ism. Delft-Leiden-Gouda) ook onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor een meer regionale distributiehubs.

Hoe gaan we ondernemers de komende tijd verder meenemen?

Na dit collegebesluit worden de volgende stappen gezet:

- Een aantal van de voorgestelde acties wordt nader uitgewerkt in nauw overleg met Gouda Onderneemt en de Samenwerkende Binnenstadsondernemers Gouda.
- Via de inzet van de Logistiek Makelaar worden de verschillende mogelijkheden die dit pakket biedt aan ondernemers actief onder de aandacht gebracht.
- Deze opties bieden we ook aan via de pagina www.gouda.nl/zes en we leveren informatie aan voor de kennisbank van het Klant Contact Centrum (KCC)
- De flankerende maatregelen die gemeente Gouda neemt nemen we integraal mee in de communicatiestrategie over de nul-emissiezone.

Wanneer komen we bij de raad terug?

Het college zal de raad de komende maanden informeren over de voortgang van het maatregelenpakket, het definitieve verkeersbesluit en het landelijke Centraal loket. Tevens zal de raad gevraagd worden een besluit te nemen over de legesverordening voor de benodigde ontheffingen bij de stapsgewijze invoering van de nul-emissiezone.